



EIROPAS SAVIENĪBAS STRUKTŪRFONDU DEPARTAMENTS

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr.: 67082930, 67082984, fakss: 67082968
e-pasts: essd@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

Rīgā

2013.gada 10.maijs

Nr.551-1/25

Finanšu ministrijai

Par darba grupas priekšlikumiem

Starpinstitūciju darba grupa, kas izveidota ar Ministru prezidenta 2013.gada 23.aprīļa rīkojumu Nr. 147 „Par darba grupu”, izstrādājusi un iesniedz Finanšu ministrijai priekšlikumus, izpildot minētā rīkojuma 2.1.apakšpunktā noteikto uzdevumu: „Darba grupai, ņemot vērā 2007.–2013.gada plānošanas perioda Eiropas Savienības fondu Valsts stratēģiskā ietvardokumenta prioritāšu, pasākumu un aktivitāšu ieviešanas efektivitātes vidus posma (mid-term) izvērtējumu, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "GF Konsultācijas" izvērtējumu "Priekšizpēte par Eiropas Savienības fondu vadības sistēmas vienkāršošanas iespējām", kā arī Finanšu ministrijas plānoto Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda ieviešanas sistēmas efektivizācijas iespēju izvērtējumu, sagatavot un iesniegt Finanšu ministrijā konkrētus un argumentētus priekšlikumus par Eiropas Savienības fondu normatīvā regulējuma vienkāršošanu, lai mazinātu administratīvā sloga iestrādi normatīvajos aktos Eiropas Savienības fondu vadībā 2014.–2020.gada plānošanas periodā: līdz 2013.gada 15.maijam – attiecībā uz likumprojektu "Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas perioda vadības likums".

Priekšlikumu saturs:

I Vispārīgie nosacījumi

1. Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda (turpmāk: ES fondi) piešķiruma līguma juridiskais statuss, ja līgums tiek slēgts ar privātpersonu
2. ES fondu finansējums kā valsts atbalsta instruments
3. Iestāžu savstarpējā sadarbība un sadarbība ar ES fondu finansējuma saņēmējiem

II Projektu iesniegumu atlase un projektu īstenošanas uzraudzība

4. Procesuālā taisnīguma un vienlīdzības nodrošināšana iestādē
5. Projektu ideju atlase
6. Projekta pieteikumu vērtēšanas procesa caurskatāmības uzlabošana
7. Informācijas pieejamība ES fondu projektu atlasē un īstenošanā.

I. Vispārīgie nosacījumi

1. ES fondu piešķiruma līguma juridiskais statuss, ja līgums tiek slēgts ar privātpersonu

Darba grupas rekomendācija Nr.1: ES fondu piešķiruma līgumu ar privātpersonu Likumprojektā par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadību 2014.–2020.gada plānošanas periodā (turpmāk: Likumprojekts) noteikt kā administratīvu līgumu un tā izpildi skatīt administratīvā procesa ietvaros.

Rekomendācijas pamatojums:

ES fondu 2007.-2013.gada programmēšanas periodā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fondu vadība likuma (turpmāk: ES fondu vadības likums) 15.panta otrās daļas 1. un 2. punkts nosaka, ka:

„Eiropas Savienības fonda finansējuma saņēmējam ir šādi pienākumi:

1) nodrošināt Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu atbilstoši civiltiesiskā līguma noteikumiem — ja Eiropas Savienības fonda finansējuma saņēmējs ir fiziskā persona, Latvijas Republikā reģistrēta juridiskā persona vai šādu personu apvienība;

2) nodrošināt Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanu saskaņā ar vienošanos par Eiropas Savienības fonda projekta ieviešanu — ja Eiropas Savienības fonda finansējuma saņēmējs ir tiešās vai pastarpinātās valsts pārvaldes iestāde, atvasināta publiska persona vai cita valsts iestāde;”.

Tātad, likumā noteikts, ka ES fondu piešķiruma līgums, ja tas slēgts ar privātpersonu, ir civiltiesisks līgums.

Izvērtējot jaunāko tiesu praksi par publiski tiesiskiem līgumiem, darba grupa rekomendē ES fondu programmēšanas periodā 2014.-2020.gadā ES fondu līgumu, ja tas tiek slēgts ar privātpersonu, noteikt par publisko tiesību līgumu, balstoties uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments tā pieņemtajā spriedumā Lietā Nr. SKA-365/2006 noteicis, ka: „*lai nošķirtu publisko tiesību līgumu no privāttiesiska līguma, izšķirošais ir līguma priekšmets, kam jābūt publisko tiesību jomā, līguma kopējais raksturs un tajā ietvertie svarīgākie punkti. Svarīgi ir novērtēt arī līguma mērķi (publisko tiesību līgumu mērķis - efektīva valsts pārvaldes funkciju veikšana un sabiedrības labuma iegūšana) un konstatēt, vai eksistē cieša sasaiste ar publiski tiesiskajām tiesībām un pienākumiem. Turklāt, ja ir šaubas, tad jāpieņem, ka publisko tiesību līgums ar privāttiesību elementiem kopumā aplūkojams kā publisko tiesību [līgums].*”

Skatot minēto definīciju, būtiski konstatēt, vai ES fondu atbalsta līguma priekšmets ietilpst publisko tiesību jomā, kā arī, vai līguma kopējais raksturs un tajā ietvertie svarīgākie punkti atbilst publisko tiesību jomai. Ne mazāk būtiski ir konstatēt ES fondu atbalstīta līguma mērķa saikni ar publiski tiesiskajām tiesībām un pienākumiem.

ES fondu finansējums ir publisks finansējums, kas ES dalībvalstij tiek piešķirts, lai īstenotu ES fondu programmēšanas dokumentos, ES līmeņa regulās un nacionālajos normatīvajos aktos noteiktās prioritātes. Lai sasniegtu minētās prioritātes, tiek noteikti rezultatīvie rādītāji un kārtība, kā tie tiek sasniegti. Tātad katra ES fondu atbalstīta līguma priekšmets izriet no publisko tiesību jomas. Arī līgumu kopējais raksturs un tajos ietvertie svarīgākie punkti izriet no ES līmeņa regulām, kā arī nacionāla līmeņa likumiem un Ministru kabineta noteikumiem. Tātad līguma nosacījumi noteikti ar normatīviem aktiem, un civiltiesībās noteiktais pušu līdztiesības princips civiltiesiska līguma nosacījumu definēšanā ir visai ierobežots.

Minēto apliecina ES fondu vadības likuma 13.panta pirmās daļas 5.punkts, kurš nosaka, ka atbildīgās iestādes un sadarbības iestādes pienākumi un tiesības ir: "ņemot vērā Eiropas Savienības fonda projekta iesniedzēja juridisko statusu, noteikt Eiropas Savienības fonda finansējuma saņēmējam Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanas nosacījumus saskaņā ar Ministru kabineta prasībām". Tātad, līguma nosacījumi pakārtojami Ministru kabineta noteikumos definētām prasībām. Vērtējot ES fondu atbalsta līguma kopējo raksturu, konstatējams, ka tas pielīdzināms subordinējošām tiesiskajām attiecībām, kas izriet no normatīvajos aktos noteiktām tiesībām un pienākumiem.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta pieņemtajos lēmumos (*sk. Senāta 2006.gada 15.jūnija lēmuma lietā Nr.SKA-365 11.punktu, Senāta 2007.gada 26.janvāra lēmuma lietā Nr.SKA-78/2007 13.punktu*) noteikts, ka publisko tiesību līguma saturu var raksturot arī tas, ka līgumā vienai pusei tiek paredzētas tiesības kontrolēt vai vadīt līguma izpildi, piemērot sankcijas, apturēt līguma izpildi. ES fondu vadības likumā un no tā izrietošajos valdības noteikumos atbildīgajām un sadarbības iestādēm noteiktas tiesības kontrolēt un vadīt līguma izpildi, piemērot finanšu korekcijas par neatbilstoši veiktām izmaksām ES fondu līdzfinansētā projektā, ir iespējas arī apturēt līguma izpildi, aizturot Valsts kases maksājumus projekta finansēšanai.

ES fondu piešķiruma mērķi tiek noteikti ES fondu plānošanas dokumentos (2017.-2013.gadā- Vienotajā stratēģiskajā ietvardokumentā, Darbības programmās un to papildinājumos, kā arī normatīvajos aktos; 2014.-2020.gadā- Partnerības līgumā, Darbības programmā, kā arī normatīvajos aktos). Noteiktie mērķi saistāmi ar sabiedrības labumu. ES fondu piešķirums saistāms ar uzlabojumiem darba tirgū, sociālajā aprūpē, izglītībā un zinātnē, valsts pārvaldē un citās jomās, kas saistāmas ar sabiedrības labumu. Līguma mērķa saikne ar publiski tiesiskajiem pienākumiem noteikts kā viens no kritērijiem augstāk minētajā Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedumā, lai līgumu atzītu par piederīgu publisko tiesību jomai.

Iztirzājamā jautājuma kontekstā būtiskus secinājumus izvirzījis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments arī 2009.gada 16.februāra lēmumā lietā Nr. SKA-69/2009. Minētajā lēmumā tiesa atzinusi, ka administratīvi tiesiskās attiecības starp iestādi un privātpersonu, piešķirot tai subjektīvās tiesības saņemt stipendiju, tiek nodibinātas ar stipendiju piešķiršanas komisijas lēmumu. Augstākās izglītības iestāde, noslēdzot līgumu par stipendijas saņemšanu, vairs nedibina ar personu ne jaunas publiski tiesiskās, ne jaunas privāttiesiskās attiecības, bet pēc būtības papildina administratīvā akta – lēmuma par

stipendijas piešķiršanu – saturu. Tā kā līgums par kredītam pielīdzinātās stipendijas saņemšanu ir paredzēts kā palīdzinstruments stipendijas saņemšanas procedūrā, līgums par šādas stipendijas saņemšanu ir **administratīvais līgums**. **Tādējādi jautājums par tā izpildi ir skatāms administratīvā procesa kārtībā.**

Minētos secinājumus pēc analogijas var attiecināt arī uz ES fondu piešķiruma komisijas lēmuma- administratīvā akta tālāku noformējumu administratīvajā līgumā.

Par šo priekšlikumu atšķirīgu viedokli darba grupā pauž Ekonomikas ministrija un Centrālā finanšu un līgumu aģentūra.

Ekonomikas ministrija norāda, ka līgums par projekta īstenošanu nav uzskatāms par publisko tiesību līgumu un ir atbalstāma līdzšinējā divpakāpju teorija tālāk norādīto apsvērumu dēļ.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 12. pants noteic, ka publisko tiesību līgumu valsts pārvaldes jomā slēdz piekritīgā iestāde likumā noteiktajā kārtībā, lai nodrošinātu valsts pārvaldes funkciju efektīvu izpildi. Līdz ar to ir būtiski izvērtēt, vai līgums, kas noslēgts par projekta īstenošanu, nodrošina valsts pārvaldes funkciju efektīvu izpildi.

Ekonomikas ministrija piekrīt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta praksē paustajam viedoklim, ka, lai noteiktu, vai konkrētajā gadījumā līgums uzskatāms par publisko tiesību līgumu vai privāto tiesību līgumu, ir būtiski vērtēt līguma saturu, nevis tā nosaukumu. Senāts ir atzinis, lai nošķirtu publisko tiesību līgumu no privāttiesiska līguma, izšķirošais ir līguma priekšmets, kam jābūt publisko tiesību jomā, līguma kopējais raksturs un tajā ietvertie svarīgākie punkti. Senāts arī norādījis, ka svarīgi ir novērtēt līguma mērķi, skaidrojot, ka publisko tiesību līgumu mērķis būs efektīva valsts pārvaldes funkciju veikšana un sabiedrības labuma nodrošināšana. Līguma priekšmeta analīzes kontekstā Senāts skaidrojis, ka publisko tiesību līguma nošķiršanai no privāttiesību līguma jāvērtē, vai līguma priekšmetam ir cieša sasaiste ar publiski tiesiskajām tiesībām un pienākumiem. Papildus Senāts norādījis, ka publisko tiesību līguma saturu var raksturot arī tas, ka līgumā vienam līdzējam tiek paredzētas tiesības kontrolēt vai vadīt līguma izpildi, piemērot sankcijas, apturēt līguma izpildi, to vienpusēji grozīt. Citviet Senāts kā līguma publiskā rakstura pazīmi atzinis to, ka līguma saturu lielā mērā noteic tiesību normas (proti, līgumslēdzējiem nav plašas izvēles iespējas līguma nosacījumu noteikšanā), savukārt citā lietā Senāts uzsvēris: tas, ka atsevišķu kāda līguma sastāvdaļu noteikšanas kārtība var būt imperatīvi reglamentēta tiesību normās, pats par sevi šādu tiesisko attiecību nodibināšanu nepadara par publisko tiesību jomai piederošu. Attiecībā uz administratīvo līgumu Senāta praksē atrodama arī atziņa, ka, lai noteiktu, vai attiecīgais līgums ir privāttiesisks vai administratīvais līgums, ir jāatbild uz jautājumu, vai konkrētajā gadījumā bija iespējams šo līgumu aizstāt ar administratīvo aktu. Ja tas ir iespējams, līgums atzīstams par administratīvo līgumu.

Juridiskajā literatūrā nostiprināts arī princips, kas nošķir publisko no privāttiesiskā līguma ar līguma priekšmetu – ar līgumu regulētais jautājums, proti, vai tas ir vērst uz publiski tiesisku attiecību dibināšanu, grozīšanu vai izbeigšanu.

Ekonomikas ministrija norāda, ka ar konkrēto līgumu par projekta īstenošanu vairs netiek nodibinātas, grozītas vai izbeigtas attiecīgas, bet divpakāpju teorijas ietvaros atrunāta kārtība, kādā tiks īstenots projekts, cita starpā līgumā par projekta īstenošanu iekļaujot imperatīvas prasības, kas finansējuma saņēmējam ir jāievēro projekta īstenošanā.

Vienlaikus Ekonomikas ministrija norāda, ka Latvijas juridiskajā telpā nav vienotas izpratnes par publisko tiesību un privāto tiesību līguma nošķiršanu, to apliecina dažādās Augstākās tiesas Senāta prakses, proti, Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir atzinis, ka līgums, kas noslēgts ar Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fondu par kredīta piešķiršanu, atzīstams par administratīvo līgumu, savukārt Senāta Civillietu departaments vairākās lietās analogu līgumu atbilstoši divpakāpju teorijai atzina par privāto tiesību līgumu. Līdz ar to ES fondu jomā, ņemot vērā, iepriekšējo plānošanas periodu pieredzi, ir jāvienojas par vienotām pazīmēm, kas skaidro līguma par projekta īstenošanu juridisko dabu, proti, jāvienojas vai līgums par projekta īstenošanu tiek slēgts ar mērķi efektīvāk īstenot valsts pārvaldes funkcijas vai arī ar mērķi atrunāt finansējuma piešķiršanas kārtību finansējuma saņēmēja projektam, kas cita starpā var veicināt tā saimnieciskās darbības attīstību.

Pamatojoties uz augstāk norādīto, Ekonomikas ministrija norāda, ka ES fondu jautājumos starp sadarbības/atbildīgo iestādi un finansējuma saņēmēju pastāv publiski tiesiskās attiecības divpakāpju teorijas pirmajā posmā, proti, izdodot administratīvo aktu, saskaņā ar kuru tiek atzīta projekta iesnieguma atbilstība vērtēšanas kritēriju prasībām un tiek nodibinātas starp pusēm publiski tiesiskās attiecības, kuras ir pakļautas administratīvajai kontrolei. Līdz ar to divpakāpju teorijas pirmā pakāpe nodrošina publiski tiesisko pienākumu īstenošanu, kas izriet no Eiropas Savienības dibināšanas līgumā iekļautajiem principiem ar ES fondu palīdzību dalībvalstīm nodrošināt Eiropas Savienības harmonisku, līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību (Eiropas Savienības dibināšanas līguma 174. un 175. pants) un uzskatāms, ka līguma priekšmets vairāk nav šo attiecību dibināšana, bet gan brīvprātīga projekta īstenošana.

Ekonomikas ministrija norāda, ka nav šaubu, ka arī noslēgtais līgums starp finansējuma saņēmēju un sadarbības iestādi pašos pamatos satur mērķi nodrošināt sabiedrības intereses, proti, samazināt ekonomiskās, sociālās un teritoriālās atšķirības, tomēr attiecīgajā gadījumā ir būtiski norādīt, ka starp pusēm nepastāv subordinācijas attiecības, proti, finansējuma saņēmējam ir izvēles iespējas slēgt līgumu par projekta īstenošanu un saņemt ES fondu finansējumu, kā arī projekta īstenošana nav atkarīga no sadarbības iestādes rīcības, bet gan finansējuma saņēmēja darbībām.

Tādejādi ministrija uzskata, ka līdz šim piemērotais divpakāpju teorijas princips ir elastīgāks projekta īstenošanai un nodrošina iespēju pusēm savstarpēji vienoties par projekta īstenošanu, jo finansējuma saņēmējam piemīt izvēles iespējas projekta īstenošanā, proti, finansējuma saņēmējam ir iespējams izvēlēties, ar kādām darbībām tiks sasniegts projektā plānotais mērķis, proti, finansējuma saņēmējam ir iespējams izstrādāt projektu atbilstoši savām vajadzībām. Turklāt jānorāda, ka finansējuma saņēmēju (Ekonomikas ministrijas īstenotajās aktivitātēs) mērķis ir vērsts uz saimnieciskās darbības veikšanu, kas nav tieši saistīta ar valsts pārvaldes funkciju īstenošanu. Civiltiesiskā līgumu ietvaros puses vienojas par konkrētu pušu saistību un pienākumu izpildi, dodot tiesības finansējuma saņēmējam vienpusēji atkāpties no līguma nosacījumiem, savukārt LIAA pienākums izmaksāt finansējuma saņēmējam finansējumu izriet no līgumā ietvertu nosacījumu izpildes. Līdz ar to līgums par projekta īstenošanu balstīts uz privātautonomijas principu – finansējuma saņēmēja rīcības brīvība pieļaujama tiktāl, ciktāl to neierobežo spēkā esošās tiesību normas un līgumā iekļautie nosacījumi.

Ekonomikas ministrija norāda uz divpakāpju teorijas priekšrocībām, ņemot vērā līdzšinējo plānošanas periodu pieredzi.

Līguma aizstāšana ar administratīvo aktu (Lauku atbalsta dienesta piemērotā prakse) nav atbalstāma un elastīga attiecīgā uz ilgtermiņa projektu īstenošanu, proti, aktivitātēs kā kompetences centri, biznesa inkubatori, klasteri projektu īstenošana nav saistīta ar vienas vai vairāku iekārtu iegādi, bet gan vairāku ilgtermiņa darbību kopu. Projekta īstenošanas ietvaros regulāri tiek veikti grozījumi projektā, tādejādi gadījumā, ja attiecīgo jautājumu risina tikai ar administratīvo aktu, tad par katru no ierosinātajiem grozījumiem ir jāpieņem administratīvais akts, kuru finansējuma saņēmējam tālāk ir tiesības apstrīdēt un pārsūdzēt, kas var radīt liekus birokrātisko šķēršļus, tai skaitā palielināt noslodzi administratīvajām tiesām. Šobrīd spēkā esošais regulējums ļauj elastīgāk veikt grozījumus līgumos, savukārt gadījumos, ja finansējuma saņēmēji nepiekrīt šiem veiktajiem grozījumiem, viņiem ir tiesības savas aizskartās intereses aizstāvēt tiesā Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā.

Izskatot strīdus Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā, pusēm ir jāspēj pierādīt savu prasījumu pamatotību, proti, atbilstoši Civilprocesa likuma 10.panta pirmajai un otrajai daļai puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā, savukārt sacīkstes notiek pusēm dodot paskaidrojumus, iesniedzot pierādījumus [...]. Administratīvajā procesā tiesā atbilstoši Administratīvā procesa likuma 107.pantam darbojās objektīvās izmeklēšanas princips, proti, objektīvās izmeklēšanas princips paredz tiesas pienākumu lietas ietvaros noskaidrot objektīvo patiesību un nodrošināt pierādījumu pietiekamību neatkarīgi no tā, vai procesa dalībnieki ir vai nav tiesu informējuši par visiem lietas pareizai izspriešanai būtiskiem apstākļiem un ir vai nav sagādājuši pietiekami daudz pierādījumus. Savukārt Administratīvā procesa likuma 150.pants nosaka, ka iestādei jāpierāda tie apstākļi, uz kuriem tā atsaucas kā uz savu iebildumu pamatojumu, arī pieteicējam atbilstoši savām iespējām jāpiedalās pierādījumu savākšanā, gadījumā, ja šie pierādījumi nav pietiekami, tiesa savāc tos pēc savas iniciatīvas. Attiecīgo strīdus risināšanas kārtībā starp procesiem ir konstatējamas būtiskas atšķirības, proti, gadījumā, ja iestāde, veicot projekta uzraudzību konstatē, ka finansējuma saņēmējs projekta ietvaros ir piedzīvojis būtiskas pārmaiņas, administratīvā procesa ietvaros tai ir jāpierāda attiecīgais negatīvais fakts, savukārt finansējuma saņēmējs var neiesniegt pierādījumus, ka sadarbības/atbildīgās iestādes sniegtais vērtējums nav korekts, jo tiesai būs pienākums izvērtēt nevis pēc būtības, vai projekts ir piedzīvojis būtiskas pārmaiņas, bet gan vai sadarbības/atbildīgā iestāde ir tiesiski pamatojusi savu administratīvo aktu un ievērotas materiālo un procesuālo tiesību normas. Līdz ar to sadarbības/atbildīgajām iestādēm ir jāiegūst neapstrīdams pierādījumu apmērs, lai pieņemtu lēmumu par finansējuma atgūšanu. Savukārt strīdus risinot atbilstoši civiltiesiska līguma nosacījumiem, starp pusēm pastāv sacīkstes princips, kā ietvaros ne tikai iestādei ir jāsniedz savi pierādījumi, uz kuriem tā pamato savu rīcību, bet arī finansējuma saņēmējam ir jāpierāda šo apstākļu neesamība. Līdz ar to finansējuma saņēmējs strīdus risinās Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā tikai gadījumā, ja tā rīcībā būs pietiekami pierādījumi, kā savu prasījumu pamatot un pierādīt sadarbības/atbildīgās iestādes rīcības nepamatotību.

Ekonomikas ministrija piekrīt, ka divpakāpju teorijas ietvaros lēmums par projekta iesniegumu apstiprināšanu ir pakļauts administratīvās tiesas kontrolei, jo attiecīgajā pakāpē tiek izvērtēta projekta atbilstība normatīvo aktu prasībām – kritērijiem, proti, vai ar konkrēto projektu tiks sasniegts aktivitātēm plānotais mērķis, savukārt otrā pakāpē atbilst civiltiesiska darījuma pazīmēm.

Papildus Ekonomikas ministrija norāda, ka likumprojektā svītrojama iespēja lēmumu par piešķirtā finansējuma atgūšanu pieņemt Administratīvā procesa likuma paredzētajā kārtībā, jo attiecīgā iespēja rada neviennozīmīgu izpratni par līguma juridisko dabu, kā arī piespiedu izpildes instruments nepalielina iespējas atgūt finansējumu, ņemot vērā, ka no ES fondu līdzekļiem, tai skaitā arī Kohēzijas fonda līdzekļiem iegādātās iekārtas pārsvarā ir nodrošinātas par labu citu saistību izpildei un piespiedu izpildes procesu var vērst tikai uz finansējuma saņēmēja īpašuma, kas brīvs no citiem nodrošinājumiem (kā liecina Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras prakse šāda piedziņa faktiski nav iespējama).

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra uzskata, ka būtu saglabājama līdzšinējā divpakāpju sistēma projektu ciklā, proti- administratīvais process līdz līguma noslēgšanai, bet līguma īstenošana- atbilstoši civilprocesam.

Minētais priekšlikums darba grupā tiks diskutēts arī turpmāk.

2. ES fondu finansējums kā valsts atbalsta instruments.

Darba grupas rekomendācija Nr. 2: Likumprojektā ietvert normas, kas norāda uz ES fondu piederību valsts atbalsta instrumentiem, kā arī ierobežo dubultā atbalsta piešķiršanas iespējamību.

Rekomendācijas pamatojums:

Vērtējot ES fondu finansējuma piešķiršanas praksi, secināts, ka valsts pārvaldes iestādes nepietiekamu vērību pievērš apstāklim, ka ES fondu finansējums ir viens no valsts atbalsta veidiem, ko saņem privātpersonas. Tā rezultātā ir izveidojusies prakse, ka viens un tas pats projekts līdztekus ES fondu finansējumam saņem cita veida valsts atbalstu, un otrādi.

Šo situāciju, piemēram, īpaši spilgti ilustrē situācija elektroenerģijas obligātā iepirkuma (OI) tiesību piešķiršanas jomā. Protī, vairākas privātpersonas, kas saņēmušas atļauju pārdot no atjaunojamiem energoresursiem saražoto elektroenerģiju par paaugstinātu tarifu elektroenerģijas obligātā iepirkuma ietvaros, vai arī jaudas maksājumu atļaujas, paralēli ir saņēmušas ES fondu finansējumu attiecīgo elektroenerģijas ražošanu vai ar tām saistītās infrastruktūras būvēšanai. Citās Eiropas Savienības dalībvalstīs (piemēram, Lielbritānijā) no atjaunojamajiem energoresursiem ražotās elektroenerģijas ražotāji nevar vienlaicīgi saņemt gan finansiālu atbalstu (tostarp ES fondu finansējumu) ražotnes būvniecībai, gan OI tiesības jeb tiesības saņemt paaugstinātu tarifu par no atjaunojamiem energoresursiem (AER) saražoto elektroenerģiju. Iespējams, ka rūpīga valsts atbalsta pasākumu pārskatīšana ļautu identificēt arī citas jomas vai atsevišķus projektus, kur privātpersonas saņēmušas valsts atbalstu vienam projektam no dažādiem avotiem.

Šāda dažādu atbalsta instrumentu vienlaicīga piešķiršana vienam un tam pašam komersantam viena un tā paša projekta īstenošanai deformē tirgu. Valsts atbalsta mērķis ir veicināt vai sekmēt kāda konkrēta atbalstāmā projekta vai atbalsta programmas īstenošanu. Savukārt pārmērīga atbalsta intensitāte rada negatīvas sekas:

1) mazina atbalsta saņēmēju ieinteresētību meklēt efektīvākos risinājumus un izvēlēties efektīvākās tehnoloģijas/metodes projekta īstenošanai;

- 2) kropļo konkurenci, jo piešķir nepamatoti lielas priekšrocības atbalsta saņēmējam iepretim komersantiem, kuriem rodas papildus izdevumi privāta finansējuma nodrošināšanai sava projekta īstenošanai;
- 3) samazinās ES fondu līdzekļu izlietojuma efektivitāte;
- 4) pastāv nelikumīgi piešķirta valsts atbalsta atmaksāšanas pienākuma risks.

Iepriekš aprakstīto problēmu veicina arī komplicētā ES fondu vadības struktūra un nepietiekama informācijas apmaiņa dažādu valsts pārvaldes iestāžu starpā. Turklāt atsevišķos gadījumos valsts pārvaldē strādājošiem pietrūkst zināšanu un izpratnes par valsts atbalsta instrumentiem un to piemērošanu.

Rekomendācijas ieviešanai Likumprojektā nepieciešams iekļaut pienākumu iestādēm pirms ES fondu finansējuma piešķiršanas, pārliecināties par dubulta atbalsta neesamību, kam, cita starpā, būtu nepieciešama sadarbības uzlabošana iestāžu starpā un efektīvāka dažādu datu bāzu pieejamība un izmantošana.

3. Iestāžu savstarpējā sadarbība un sadarbība ar ES fondu finansējuma saņēmējiem.

Darba grupas rekomendācija Nr. 3: Likumprojektā ietvert ES fondu vadībā iesaistītajām iestādēm pienākumu sadarboties ne tikai ar citām iestādēm, bet arī ar ES fondu finansējuma saņēmējiem.

Darba grupas rekomendācija Nr.4: Līdz 2014.-2020.gada plānošanas perioda vienota informācijas tehnoloģiju risinājuma (e-kohēzijas princips) izveidei, nodrošināt ES fondu Revīzijas iestādei tiešu pieeju izveidotajām informācijas tehnoloģiju sistēmām ES fondu projektu uzraudzībai.

Darba grupas rekomendācija Nr.5: Likumprojektā valsts informācijas sistēmu pārziņiem noteikt pienākumu nodrošināt ES fondu vadībā iesaistītajām iestādēm bezmaksas pieejas tiesības to pārziņā esošajām valsts informācijas sistēmām.

Rekomendāciju pamatojums:

ES fondu likuma 8. panta otrajā daļā noteikts, ka šī likuma mērķu sasniegšanai „[ES] fondu vadībā iesaistītās institūcijas [...] sadarbojas ar citām institūcijām Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā”. Tai pašā laikā, atbilstoši Darba grupā izteiktajiem viedokļiem, jāsecina, ka tiek īpaši uzsvērtas problēmas informācijas apmaiņā un sadarbībā starp **iestādēm un ES fondu finansējuma saņēmējiem**.

Minētais jo sevišķi attiecas uz projektu iesniegumu sagatavošanas stadiju, kā arī uz apstiprināto projektu uzraudzību. Pirmajā gadījumā runa ir par skaidri definētiem un vienveidīgi piemērotiem kritērijiem projektu iesniegumu sagatavošanai un vērtēšanai. Otrajā gadījumā runa ir par iepriekš definētām un saprātīgi piemērotām prasībām īstenojamā projekta revīzijas veikšanai.

Tādējādi būtu izskatāma iespēja jau Likumprojektā ietvert prasību ES fondu vadībā iesaistītajām institūcijām sadarboties ne tikai ar citām institūcijām, bet arī ar ES fondu

finansējuma saņēmējiem. Šādas prasības formalizēšana veicinās informācijas apriti starp iestādēm un ES fondu finansējuma pretendentiem un/vai saņēmējiem. Tādējādi būtu iespējams panākt administratīvā sloga samazināšanu, kura iemesls (saskaņā ar Valsts kancelejas apkopojumu par iedzīvotāju iesniegtajiem priekšlikumiem no š.g. februāra līdz š.g. maijam ES fondu vadības uzlabošanai) nereti ir nepareiza izpratne par izvirzītajām prasībām projekta iesnieguma sagatavošanai un par revīzijas ietvaros pieprasāmās informācijas saturu un apjomu.

Būtisks administratīvā sloga apmērs gan projektu īstenotājiem, gan arī uzraugošām iestādēm tiks samazināts, ja ES fondu Revīzijas iestādei tiks nodrošināta tieša pieeja ES fondu vadībā iesaistīto iestāžu izveidotajām datu bāzēm, kā arī ES fondu vadībā iesaistītajām iestādēm tiks nodrošinātas bezmaksas pieejas tiesības valsts informācijas sistēmām.

Darba grupa rekomendē Finanšu ministrijai arī apsvērt iespējas rast risinājumu nodrošināt ES fondu vadībā iesaistītām iestādēm bezmaksas pieeju arī privāto tiesību subjektiem piederošām informācijas sistēmām, ja šajās sistēmās atkal-izmantošanas kārtībā trešajām personām tiek nodota valsts iestāžu rīcībā esoša informācija (piemēram, SIA Lursoft IT (Lursoft) un Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra (UR) licences līgums par Lursoft kā atkalizmantoāja tiesībām trešajām personām piedāvāt UR informāciju, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011.gada 2.augusta noteikumiem Nr. 615 „Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra informācijas atkalizmantošanas noteikumi”).

II. Projektu iesniegumu atlase un projektu īstenošanas uzraudzība

4. Procesuālā taisnīguma un vienlīdzības nodrošināšana iestādē

Darba grupas rekomendācija Nr. 6: Likumprojektā noteikt pienākumu starpniekīstīteicijai veidot finansējuma rezervi, lai nodrošinātu noraidīta projekta finansēšanu, ja tiek atcelts lēmums par projekta iesnieguma noraidījumu.

Rekomendācijas pamatojums:

ES fondu likuma 21. pantā noteikts, ka iestāde lēmumu par „[ES] fonda projekta iesnieguma apstiprināšanu, apstiprināšanu ar nosacījumu vai noraidīšanu pieņem ne vēlāk, kā triju mēnešu laikā pēc [ES] fonda projekta iesnieguma iesniegšanas beigu datuma”. Turklāt ES fondu likuma 22. panta ceturtajā daļā noteikts, ka lēmuma apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību. Lai arī ir saprotams šo normu mērķis, to piemērošana atsevišķos gadījumos rada šaubas par privātpersonu interešu ievērošanu.

Protī, praksē bijuši gadījumi, kad iestāde vienas ES fonda apakšaktivitātes ietvaros privātpersonām labvēlīgus administratīvos aktus izdod šī trīs mēnešu perioda pašā sākumā, savukārt nelabvēlīgos – perioda noslēgumā. Tādējādi nelabvēlīgo administratīvo aktu adresātiem tiek liegta iespēja efektīvi apstrīdēt iestādes pieņemtos lēmumus.

Šis jautājums jo aktuālāks ir tādēļ, ka parasti vienas ES fonda apakšaktivitātes ietvaros privātpersonas savā starpā cīnās par ierobežotu finansējuma apjomu. Tādējādi, lai varētu cerēt uz ES fondu finansējuma saņemšanu, nelabvēlīga administratīvā akta adresātam nepietiek tikai ar lūgumu atcelt attiecībā uz to pieņemto administratīvo aktu. Gadījumā, ja lēmums tiktu

atcelts, iestāde nevarētu izdot adresātam labvēlīgu administratīvo aktu, jo pieejamais finansējums jau ir ticis sadalīts.

Tas rada risku, ka valsts atbalstu – ES fondu finansējumu – var būt saņēmusi privātpersona, kurai tas, pareizi izvērtējot saņemtos projekta iesniegumus, nebūtu pienācies.

Ievērojot iepriekš minēto, nepieciešams apsvērt iespēju Likumprojektā ietvert pienākumu starpniekinstitūcijai veidot finanšu rezervi, lai nodrošinātu noraidīta projekta finansēšanu, ja tiek atcelts lēmums par projekta iesnieguma noraidījumu

5. Projektu ideju atlase

Darba grupas rekomendācija Nr. 7: Likumprojektā noteikt projektu ideju atlases veidu.

Rekomendācijas pamatojums:

Īstenojot atklātu projektu iesniegumu atlasī, nereti iesniegto projektu iesniegumu skaits daudzkārt pārsniedz pieejamo finansējumu. Piemēram, Valsts kancelejas administrētajā Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā aktivitātē par nevalstisko organizāciju administratīvās kapacitātes stiprināšanu, kopā ir tikuši iesniegti 650 projekti, bet apstiprināt ir bijis iespējams tikai 128 projektus. Valsts kanceleja secinājusi, ka daļa no projektu iesniegumiem piedāvājuši projektu ideju, kas saturiski un pēc būtības neatbilst attiecīgās aktivitātes mērķim.

Lai novērstu administratīvo slogu gan projektu sagatavotājiem, gan arī projektu vērtētājiem, Likumprojektā būtu nosakāma 2 līmeņu projektu atlases iespēja- projektu ideju atlase un projektu iesniegumu rezumējošā atlase. Minētā pieeja novērstu nepieciešamību sagatavot visu ar projekta iesniegumu saistīto dokumentācijas apjomu, ja projekta ideja pēc būtības neatbilst aktivitātes mērķim. Projekta iesniegums saistīts ar apjomīgu un laikietilpīgu dokumentu izstrādes procesu. Ja projekta iesniegums tiek noraidīts, jo projekta saturiskais mērķis neatbilst projekta konkursa saturam, projektu dokumentācijas izstrāde un iestādes izveidotās projektu vērtēšanas komisijas darbs bijis veltīgs.

Minētais priekšlikums darba grupā tiks diskutēts arī turpmāk.

6. Projekta pieteikumu vērtēšanas procesa caurskatāmības uzlabošana.

Darba grupas rekomendācija Nr. 8: Atvieglot piekļuvi projektu iesniegumu vērtēšanas komisijas sēžu protokoliem un lēmumiem, kā arī ekspertu atzinumiem par iesniegtajiem projektu iesniegumiem.

Rekomendācijas pamatojums:

Lai veicinātu ES fondu vadības caurskatāmību Latvijā, kas, visticamāk, būs arī viens no Likumprojekta mērķiem, kā arī, lai nodrošinātu efektīvāku privātpersonu tiesību aizsardzību, nepieciešams apsvērt papildus tiesiskā regulējuma uzlabošanu likumprojektā, lai atvieglotu piekļuvi vērtēšanas komisijas sēžu protokoliem un lēmumiem, kā arī ekspertu atzinumiem par iesniegtajiem projekta pieteikumiem.

Pieredze liecina, ka iepriekš minētā informācija ieinteresētajām personām (jo sevišķi nelabvēlīgu administratīvo aktu adresātiem) ir grūti pieejama – parasti ar to iespējams iepazīties tikai administratīvās tiesvedības laikā, īpaši izprasot šāda veida informāciju no sadarbības iestādes vai atbildīgās iestādes.

Iestādes, izmantojot ESF likuma 28. un 29. panta regulējumu, ierobežo ieinteresēto personu – projekta pieteikumu iesniedzēju piekļuvi šai informācijai.

Lai arī ir daļēji saprotams šādas rīcības pamatojums, tomēr tas rada pretrunas ar jau iepriekš pieminēto caurredzamības nodrošināšanu. Vienlaicīgi apstrīdēšanas stadijā privātpersonai var nebūt pieejami būtiski fakti un pierādījumi savu likumīgo tiesību un interešu aizstāvēšanai. Tādējādi attiecīgais administratīvais process iestādē kļūst neefektīvs un rada šaubas par patvaļas aizlieguma principa korektu piemērošanu iestāžu praksē.

Ievērojot iepriekš minēto, darba grupa ierosina izvērtēt iespēju Likumprojektā iekļaut detalizētāku regulējumu par privātpersonām pieejamās informācijas apjomu un kārtību, kādā tiek nodrošināta piekļuve projektu iesniegumu vērtēšanas komisijas sēžu protokoliem un lēmumiem, kā arī ekspertu atzinumiem par iesniegtajiem projektu iesniegumiem. Minēto dokumentu nepieciešamība jo īpaši aktuāla projektu iesniedzējiem, kas plāno apstrīdēt pret sevi izdotu nelabvēlīgu lēmumu, un minētās informācijas izsniegšanas atteikuma apstrīdēšana var ietekmēt procesuālos termiņus kas attiecas uz izdotā nelabvēlīgā lēmuma apstrīdēšanu.

Apsvērumus par informācijas pieejamība ES fondu projektu iesniegumu atlasē un ES fondu projektu īstenošanā skatīt 7.sadalā.

7. Informācijas pieejamība ES fondu projektu atlasē un īstenošanā

Darba grupas rekomendācija Nr. 9: Likumprojektā noteikt vienotus nosacījumus valsts tiešās pārvaldes, pastarpinātās pārvaldes iestādēm, kā arī atvasinātām publiskām personām.

Rekomendācijas pamatojums:

Šobrīd ES fondu vadības likums nosaka nevienlīdzīgu regulējumu attiecībā uz tiešās pārvaldes, pastarpinātās pārvaldes un atvasināto publisko personu rīcību gadījumā, ja publiskojama informācija par ES fondu projektu atlasī vai projekta īstenošanas gaitu, vai arī, ja minēto informāciju pieprasa privātpersona.

Attiecībā uz ES fondu projekta un ar to saistīto dokumentu publisku pieejamību iestādēm ir pienākums ievērot vispārīgos informācijas atklātības noteikumus. Proti, iestādēm ir jāsniedz privātpersonām to rīcībā esošā vispārpieejamā informācija. Attiecībā uz ierobežotas pieejamības informācijas izsniegšanu iestādēm ir rīcības brīvība, t.i. iestādei ir jāizvērtē informācijas pieprasītāja tiesības un pieprasītās informācijas izmantošanas mērķis ar tās personas tiesībām, kuras interesēs ir noteikts ierobežotas pieejamības informācijas statuss.

ES fondu vadības likuma 29. panta pirmā daļa tieši noteic, ka Eiropas Savienības fonda projekta iesnieguma lieta ir ierobežotas pieejamības informācija. Vispārpieejamas informācijas saraksts ir dots šī paša likuma 29. panta otrajā daļā. No ES fondu projektu publicitātes un vizuālās identitātes prasībām neizriet iestādes pienākums publiskot ierobežotas pieejamības informāciju. Vērtējot to, vai informācija ir vispārpieejama vai ierobežotas pieejamības informācija, iestādei ir jāvērtē, vai informācija satur komercnoslēpumu un/vai fiziskas personas datus. Izniedzot informāciju, kura satur komercnoslēpumu vai fiziskas

personas datus, iestādei jāievēro likumā noteiktā procedūra un ierobežojumi (komersanta viedokļa noskaidrošana, informācijas pieprasītāja identificēšana, informācijas mērķa noskaidrošana, pienākuma izmantot informāciju tikai norādītajiem mērķiem noteikšana).

Privātpersona saskaņā ar Informācijas atklātības likumu var pieprasīt iestādei izsniegt tās rīcībā esošo informāciju.

Ja privātpersona pieprasa iestādes rīcībā esošo vispārpieejamo informāciju, tad iestādes iespējas atteikt šādas informācijas sniegšanu ir ļoti ierobežotas - atteikums iespējams tikai dažos gadījumos (skat. Informācijas atklātības likuma 11.2 panta trešo daļu, 12. panta otro un trešo daļu).

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 10.panta otro daļu iestāde pēc savas iniciatīvas nodrošina piekļuvi noteikta veida vispārpieejamai informācijai, ievērojot labas pārvaldības principu. Tātad atbildīgā iestāde vai sadarbības iestāde pati var izvērtēt, vai un kādā apjomā vispārpieejamo informāciju par projekta iesniegumu publicē, piemēram, internetā, un kādu sniedz pēc interesenta lūguma.

Ja privātpersona prasa iestādei regulāri izsniegt informāciju, kuru iestādei pirms izsniegšanas nepieciešams apstrādāt, tad iestādei ir rīcības brīvība: apmierināt šādu informācijas pieprasījumu vai to noraidīt. Šī rīcības brīvība noteikta Informācijas atklātības likuma 11.2 panta trešajā daļā: „Iestāde var atteikties izpildīt informācijas pieprasījumu vai tā izpildes nosacījumus, ja informācijas pieprasījums vai tā izpildes nosacījumi nav samērojami ar iestādes rīcībā esošajiem resursiem, proti, informācijas pieprasījuma vai tā izpildes nosacījumu izpildes rezultātā ir apdraudēts iestādes darbs vai citu personu tiesības.” Tātad, lai iestāde noraidītu informācijas pieprasījumu, tai ir jāpamato savs lēmums, pierādot Informācijas atklātības likuma 11.2 panta trešajā daļā minēto nosacījumu iestāšanasos.

Ja privātpersona pieprasa ierobežotas pieejamības informāciju, tad iestādei vairumā gadījumu ir rīcības brīvība, lemjot par to, vai informācijas pieprasījumu apmierināt. Šādā gadījumā iestādei ir jāsamēro informācijas pieprasītāja tiesības un mērķi, kādiem informācija tiek pieprasīta, ar to personu tiesībām, kuru interesēs informācijai ir noteikts ierobežotas pieejamības informācijas statuss (Informācijas atklātības likuma 11. panta ceturtā daļa). Ja ierobežotas pieejamības informācija tiek izsniegta, tās saņēmējs uzņemas saistības šo informāciju izmantot tikai tiem mērķiem, kuriem tā pieprasīta.

Saskaņā ar Informācijas atklātības likuma 5. panta otro daļu, par ierobežotas pieejamības informāciju uzskatāma informācija:

- 1) kurai šāds statuss noteikts ar likumu;
- 2) kas paredzēta un noteikta iestādes iekšējai lietošanai;
- 3) kas ir komercnoslēpums, izņemot gadījumus, kad ir noslēgts iepirkuma līgums saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu vai cita veida līgums par rīcību ar valsts vai pašvaldības finanšu līdzekļiem un mantu;
- 4) par fiziskās personas privāto dzīvi;
- 5) kas attiecas uz atestācijas, eksāmenu, iesniegto projektu (izņemot projektus, kuru finansēšana paredzēta ar valsts sniegtu galvojumu), konkursu (izņemot konkursus, kas saistīti ar iepirkumiem valsts vai pašvaldību vajadzībām vai citādi saistīti ar rīcību ar valsts vai pašvaldību finanšu līdzekļiem un mantu) un citu līdzīga rakstura novērtējumu procesu;
- 6) dienesta vajadzībām;

- 7) kas ir Ziemeļatlantijas līguma organizācijas vai Eiropas Savienības informācija, kura apzīmēta attiecīgi kā „NATO UNCLASSIFIED” vai „LIMITE”.

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 69. pantu, vispārpieejama ir šāda iepirkuma līgumā ietvertā informācija:

- 1) pasūtītāja nosaukums;
- 2) piegādātāja nosaukums;
- 3) iepirkuma priekšmets, tā apjoms, cena un apraksts tādā apjomā, kāds norādīts ziņojumā;
- 4) samaksas kārtība;
- 5) līguma izpildes termiņš un vieta;
- 6) līgumslēdzēju pušu atbildība par līguma neizpildīšanu;
- 7) kārtība, kādā izdarāmi līguma grozījumi, kā arī kārtība, kādā pieļaujama atkāpšanās no līguma.

Saskaņā ar šī paša likuma 35. panta trešo daļu, arī protokoli, kas atspoguļo iepirkuma procedūras atsevišķo posmu norisi, ziņojums, iepirkuma procedūras dokumenti, izņemot piedāvājumus, ir vispārpieejama informācija.

Cita veida informāciju komersants ir tiesīgs prasīt atzīt par ierobežotas pieejamības informāciju, ja tā satur komercnoslēpumu. Tomēr iestāde var neatzīt komersanta prasību atzīt konkrētu informāciju par tādu, kas satur komercnoslēpumu, ja tā neatbilst Informācijas atklātības likuma 7. panta pirmajā un otrajā daļā dotajai komercnoslēpuma definīcijai. Šādā gadījumā informācija atzīstama par vispārpieejamu informāciju.

Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 29. panta pirmā daļa noteic, ka Eiropas Savienības fonda projekta iesnieguma lieta ir ierobežotas pieejamības informācija.

Saskaņā ar šī paša likuma 29. panta otro daļu, par vispārpieejamu uzskata vismaz šādu informāciju:

- 1) Eiropas Savienības fonda finansējuma saņēmējs (fiziskās personas vārds un uzvārds vai juridiskās personas nosaukums un juridiskā adrese);
- 2) Eiropas Savienības fonda projekta nosaukums;
- 3) piešķirtā Eiropas Savienības fonda finansējuma apmērs;
- 4) plānošanas dokumentā paredzētā aktivitāte, kuras ietvaros piešķirts Eiropas Savienības finansējums;
- 5) Eiropas Savienības fonda projekta īstenošanas vieta;
- 6) kopsavilkums par Eiropas Savienības fonda projekta ietvaros veicamajām darbībām.

Ja Eiropas Savienības fonda projekta iesniegumu iesniedz **tiesās valsts pārvaldes iestāde** vai **Sabiedrības integrācijas fonds**, projekta iesnieguma lieta ir vispārpieejamā informācija, izņemot projekta budžeta kopsavilkumu, tai skaitā indikatīvo projekta izmaksu plānu. Informācija par minēto Eiropas Savienības fonda projektu ir pieejama Informācijas atklātības likumā noteiktajā apjomā un kārtībā pēc Eiropas Savienības fonda projekta iesnieguma iesniegšanas beigu datuma.

Minētais likums arī noteic, ka netiek izpausta informācija par personām, kuras vērtē vai ir vērtējušas Eiropas Savienības fonda projekta iesniegumu, izņemot vērtēšanas komisijas locekļus. Informācija par vērtēšanas komisijas locekļiem ir pieejama šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā apjomā un kārtībā.

Nemot vērā, ka Fizisko personu datu aizsardzības likuma 6. pants noteic, ka ikvienai fiziskai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību, iestādei ir pienākums bez tiesiska pamata neizpaust fizisko personu datus trešajām personām, ja vien pārzinim šāds pienākums nav uzlikts ar likumu.

Saskaņā ar Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadības likuma 29. panta otro daļu, par vispārpieejamu informāciju, kuru iestādei ir pienākums atklāt, cita starpā, tiek uzskatīta - Eiropas Savienības fonda finansējuma saņēmējs (fiziskās personas vārds un uzvārds vai juridiskās personas nosaukums un juridiskā adrese). No šī panta regulējuma izriet, ka iestādei ir likumisks pienākums atklāt un izpaust tādus fizisko personu datus, kā ES fonda finansējuma saņēmēja vārds un uzvārds, taču jebkādu citu personas datu, kas saistīti ar ES fondu projektiem, izpaušanai nav tiesiska pamata.

Prakse liecina, ka informācijas pieejamība ES fondu vadībā, pēc ES fondu vadības likuma, nav viennozīmīgi traktēta. Ievērojot minēto, Likumprojektā ietverams skaidrs un viendabīgs regulējums, kas vienlīdzīgi attiecināms uz valsts tiešās pārvaldes, pastarpinātās pārvaldes iestādēm, kā arī atvasinātām publiskām personām.

Darba grupas priekšlikumi izskatīti š.g. 19. aprīļa, 26.aprīļa un 10.maija darba grupas sēdēs.

Ar cieņu,

S.Gulbe

Darba grupas vadītāja

Valsts kancelejas Eiropas Savienības struktūrfondu departamenta vadītāja

Nosūtīts 20.13.g.
"13."05
I. Kāpiore